

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 9/02

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. marca 2002 predbežne prerokoval návrh J. K., R a K, B., zastúpeného advokátom Mgr. M. K., B., na začatie konania vo veci porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Daňového úradu Bratislava IV a Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky Banská Bystrica v konaní o vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty za november 1997 vedeného na Daňovom úrade Bratislava IV pod č. k. 603/240/480/1998 a takto

r o z h o d o l :

Návrh J. K., R a K, na začatie konania o d m i e t a z dôvodu svojej nepríslušnosti na prerokovanie veci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrhom na začatie konania v zmysle § 18 ods. 1 písm. f) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) zo 7. januára 2002, došlým Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej

len „ústavný súd“) 10. januára 2002, domáha sa „J. K., R a K“ (ďalej len „navrhovateľ“) proti Daňovému úradu Bratislava IV (ďalej len „odporca 1“) a Daňovému riaditeľstvu Slovenskej republiky Banská Bystrica (ďalej len „odporca 2“) vydania nález, ktorým by sa vyslovilo porušenie základného práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní o vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty za november 1997, ktoré sa vedie u odporcu 1 pod č. k. 603/240/480/1998.

Uvádza, že po tom, čo požiadal o vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty za mesiac november 1997, zahájil odporca 1 u neho v tejto súvislosti daňovú kontrolu majúcu za cieľ preveriť správnosť určenia nárokovaného nadmerného odpočtu vo výške 3 043 590,-- Sk. Hoci všetky žiadané doklady predložil, dochádzalo v konaní ku prietahom. Napríklad došlo k tomu, že odporca 1 žiadal o poskytnutie informácie Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky za také obdobie, kedy tento úrad ešte nejestvoval, a preto ani požadovanú informáciu nemohol poskytnúť. Toto spôsobilo prietah 7 mesiacov. Navrhovateľ v apríli 1998 podal sťažnosť na postup a na nečinnosť odporcu 1 a neskôr 26. apríla 1999 sa sťažoval aj na Ministerstve financií Slovenskej republiky, pričom vytýkal nedodržanie zákonných lehôt stanovených pre daný prípad. Svoju povinnosť si nesplnil ani odporca 2, ktorý napriek nečinnosti odporcu 1 nevykonával potrebné úkony sám.

Z doplňujúceho podania z 2. februára 2002, ktoré ústavnému súdu došlo 7. februára 2002, vyplýva upresnenie požadovaného nález tak, aby sa vyslovilo, že odporca 1 v konaní o vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty za november 1997 č. k. 603/240/480/1998 tým, že nekonal, ako aj vykonával irelevantné úkony, porušil čl. 48 ods. 2 ústavy a odporca 2 v konaní o vrátenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty za november 1997 vedenom u odporcu 1 pod č. k. 603/240/480/1998 tým, že nekonal, porušil čl. 48 ods. 2 ústavy.

Okrem toho navrhovateľ v tomto podaní potvrdil, že prietahy trvajú až doposiaľ (teda do 2. februára 2002).

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nie je ústavný súd príslušný, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Predmetom podania navrhovateľa je tvrdené porušenie jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ku ktorému malo dôjsť v konaní vedenom pred odporcom 1.

Z vyššie citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že príslušnosť (právomoc) ústavného súdu rozhodovať o porušení základných práv alebo slobôd je daná iba subsidiárne v prípade, ak o tom nerozhoduje iný súd.

Zákonom č. 501/2001 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) s účinnosťou od 1. januára 2002 došlo k novelizácii § 244 OSP v tom zmysle, že v správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, pričom postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť (§ 244 ods. 3 in fine OSP).

Vzhľadom na túto novelizáciu Občianskeho súdneho poriadku s účinnosťou od 1. januára 2002 v prípadoch nečinnosti orgánov verejnej správy poskytujú ochranu na rozdiel od doterajšieho stavu všeobecné súdy v rámci správneho súdnictva.

Podľa názoru ústavného súdu treba považovať žalobu na nečinnosť orgánu verejnej správy zavedenú zákonom č. 501/2001 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2002 za účinný právny prostriedok ochrany základného práva uvedeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorý má k dispozícii priamo účastník konania pred orgánom verejnej správy bez potreby súčinnosti iného orgánu. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 21/00). Tento účel môže navrhovateľ plne dosiahnuť využitím uvedeného právneho prostriedku podľa § 244 OSP.

Keďže návrh bol podaný 10. januára 2002, teda po nadobudnutí účinnosti zákona č. 501/2001 Z. z., a keďže nečinnosť orgánu verejnej správy trvala podľa tvrdenia navrhovateľa aj po 1. januári 2002 ešte v čase podania návrhu, ústavný súd dospel k záveru, že navrhovateľ mal k dispozícii účinný právny prostriedok ochrany namietaného základného práva pred všeobecným súdom, ktorý však nevyužil a obrátil sa priamo na ústavný súd.

Vzhľadom na to, že príslušnosť (právomoc) ústavného súdu na konanie o sťažnostiach je daná len vtedy, ak o ochrane základných práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd, a pretože v tomto prípade je daná právomoc všeobecných súdov, bolo potrebné návrh na začatie konania odmietnuť pre nepríslušnosť (nedostatok právomoci) ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2002

